

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumi o'rta ta'lim maktabi
huquq fani o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yilida
8-9-sinflar uchun "Yosh huquqshunos"*

TO'GARAK HUJJATLARI

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“ _____ ” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari _____

“

”To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

*To‘garak rahbari_*

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Yosh huquqshunos” to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	O‘zbekiston Respublikasi – mustaqil davlat.	1		
2.	Shaxs.	1		
3.	Jamiyat.	1		
4.	Davlat.	1		
5.	Konstitutsiyaviy huquq.	1		
6.	Konstitutsiyaviy huquq – huquqning yetakchi tarmog‘i.	1		
7.	Piton (bo‘g‘ma ilon) bilan bog‘liq ish.	1		
8.	O‘zbekiston Respublikasi konstitutsiyasi mundarijasi va tavsifi.	1		
9.	Davlat funksiyalari.	1		
10.	Davlatning boshqaruv shakli.	1		
11.	Davlatning tuzilish shakli.	1		
12.	Siyosiy tartibot (rejim). Davlat organlari. Davlat mexanizmi.	1		
13.	O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplari.	1		
14.	Amaliyat darsi O‘zbekiston Respublikasi tashqi siyosati	1		
15.	Inson va fuqarolarning asosiy huquqlari va erkinliklari.	1		
16.	Inson va fuqarolarning shaxsiy huquqlari va erkinliklari.	1		
17.	Nodemokratik tartibotlar	1		
18.	Fuqarolik jamiyatni.	1		
19.	Huquqiy davlat.	1		
20.	O‘zbekiston Respublikasida davlat boshqaruvi.	1		
21.	Inson va fuqarolarning iqtisodiy va ijtimoiy huquqlari.	1		
22.	Siyosiy huquqlar.	1		
23.	O‘zbekiston Respublikasi fuqaroligi.	1		
24.	Takrorlash.	1		
25.	Davlat boshqaruvini.	1		
26.	O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti.	1		
27.	Takrorlash.	1		
28.	O‘zbekiston Respublikasida qonun chiqaruvchi organ.	1		
29.	Inson huquqi va erkinliklari kafolatlari.	1		
30.	O‘zbekiston Respublikasi fuqarolarining konstitutsiyaviy burchlari.	1		
31.	Jamoat birlashmalari va ommaviy axborot vositalari faoliyati.	1		
32.	Siyosiy partiylar faoliyati.	1		
33.	O‘zbekiston Respublikasining ijro etuvchi hokimiyyat organlari.	1		
34.	Hukumat	1		
35.	O‘zbekiston Respublikasi sud tizimi.	1		
36.	Axloq va huquq.	1		
37.	Oila jamiyatning buguni va kelajagi negizidir.	1		
38.	O‘zbekiston Respublikasining ma’muriy hududiy va davlat tuzilishi.	1		

39.	O‘zbekiston Respublikasida davlat hokimiyatining tashkil etilishi.	1		
40.	Oliy majlis va uning vakolatlari.	1		
41.	Takrorlash.	1		
42.	Huquq normalari.	1		
43.	Huquq sohalari.	1		
44.	Huquqiy munosabatlar.	1		
45.	Qonun loyihasini qabul qilamiz.	1		
46.	O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti.	1		
47.	O‘zbekiston Respublikasining ijro etuvchi hokimiyat organlari.	1		
48.	Joylardagi mahalliy davlat hokimiyati organlari.	1		
49.	O‘zbekiston Respublikasining qonun manbalari	1		
50.	Huquqiy ong va huquqiy madaniyat.	1		
51.	Huquqbazarlik.	1		
52.	Yuridik javobgarlik.	1		
53.	Fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari.	1		
54.	O‘zbekiston Respublikasining sud tizimi.	1		
55.	O‘zbekiston Respublikasi sud organlari ish faoliyatini tashkil etish.	1		
56.	Konstitutsiyaviy sud majlisi.	1		
57.	Takrorlash.	1		
58.	Huquqni muhofaza qiluvchi davlat organlari.	1		
59.	Adliya vazirligi. Advokatura va notarial idoralar.	1		
60.	Qurolli kuchlari va yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash.	1		
61.	O‘zbekiston Respublikasidagi saylov tizimi.	1		
62.	O‘zbekiston Respublikasi oliy majlis deputatlari va senatorlari saylovi.	1		
63.	Partiyalar va ularning nomzodlari.	1		
64.	O‘zbekiston Respublikasi prokuratura organlari.	1		
65.	Fuqarolik qonunchiligidagi voyaga yetmaganlarning huquqlari.	1		
66.	Jinoyat qonunchiligidagi voyaga yetmaganlarning huquq va majburiyatlari.	1		
67.	O‘zbekiston Respublikasida moliya va kredit	1		
68.	Takrorlash	1		

Sana: “ ” 20__-yil. Sinflar: _____. To ‘garak rahbari: _____

Mavzu: O‘zbekiston Respublikasi – mustaqil davlat.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini orttirish, o‘quvchilarga mustaqillik va huquq tushunchalari haqida ma’lumot berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarni mustaqil ishlashga o‘rgatish, bilimlarini boyitish va yangi bilim berish, ilmiy dunyoqarashlarini shakllantirish, estetik did axloqiy sifatlarini kasb-hunarga bo‘lgan qiziqishlarini oshirish, Vatanga, fanga muhabbat ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: Mustaqil ishslash va fikrlash orqali bilim olishga, xotirani mustahkamlashga, tez fikrlashga o‘rgatish, fanga qiziqishini orttirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiyasi: o‘z fikrini og‘zaki va yozma tarzda aniq va tushunarli bayon qila olish, mavzudan kelib chiqib savollarni mantiqan to‘g‘ri qo‘ya olish va javob berish; ijtimoiy moslashuvchanlik, o‘zaro muloqotda muomala madaniyatiga amal qilish, hamkorlikda ishlay olish; muloqotda suhbatdosh fikrini hurmat qilgan holda o‘z pozitsiyasini himoya qila bilish, uni ishontira bilish; o‘rganilgan mavzuga oid umum tomonidan qabul qilingan atamalarning mazmunini bilish.

Axborot bilan ishslash kompetensiyasi: Mavjud axborot manbalaridan foydalana olish;

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishslash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jahozi: Huquq fanidan 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Yurtimizda so‘nggi yillarda shunday o‘zgarishlar, yangilanishlar yuz bermoqdaki, bu o‘zgarishlar shiddatidan, ko‘lamidan, olamshumulligidan aql shoshib qoladi. Qisqa davr ichida qad ko‘tarayotgan bino va inshootlar, ishga tushirilayotgan zavod va fabrikalar, foydalanishga topshirilayotgan ta‘lim va sog‘liqni saqlash maskanlari, oromgohlar, sport, san‘at, madaniyat maskanlarining barchasi xalq uchun, siz va biz uchun bunyod qilinmoqda. So‘nggi yillarda, mustaqillikka erishgan davrimizdan keyingi davrda ilk bora mustaqillikning tub mohiyatini anglatuvchi g‘oya — inson manfaatlarini davlatimiz faoliyatining markaziga olib chiqish g‘oyasi ilgari surildi. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan 2017 - 2021- yillarda O‘zbekistonni rivojlantirishning 5 ta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatar strategiyasining qabul qilinishi yurtimizda siz va biz, har bir fuqaro, butun O‘zbekiston xalqi uchun, farovon turmush, hamda huquq va erkinliklarning ta‘minlanishi borasidagi tub islohotlarni amalga oshirishga turtki berdi. Harakatlar strategiyasining “Qonun ustuvorligini ta‘minlash va sud-huquq tizimini yanada isloh qilish” deb nomlangan 2- yo‘nalishida “fuqarolarning huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish kafolatlarini mustahkamlash” alohida belgilab qo‘ylgani ham davlatimizning inson manfaatlari, uning huquq va erkinliklariga berayotgan yuksak e’tiborining isbotidir.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Yuqorida rasmlardan foydalanib “so‘nggi yillarda mamlakatimizda olib borilayotgan olamshumul islohotlar inson, xalq manfaatlarini ko‘zlab amalga oshirilmoqda” degan fikrni izohlab bering.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish:

1. Yurtimizda so‘nggi yillarda amalga oshirilayotgan islohotlarning bosh g‘oyasi — maqsadi nimada?
2. Davlat tomonidan inson manfaatlarini ko‘zlab amalga oshirilayotgan ishlarga o‘zingiz yashaydigan hududdan misollar keltiring.
3. Inson huquq va erkinliklariga e’tibor ortib borayotganligining sababi nima?
4. “Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi” qabul qilinishining ahamiyati haqida gapirib bering.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To'garak rahbari: _____

Mavzu: Shaxs.

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiylar: o'quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, to'garaka bo'lgan qiziqishini orttirish, o'quvchilarga mustaqillik va huquq tushunchalari haqida ma'lumot berish.

Tarbiyaviy: o'quvchilarni mustaqil ishlashga o'rgatish, bilimlarini boyitish va yangi bilim berish, ilmiy dunyoqarashlarini shakllantirish, estetik did axloqiy sifatlarini kasb-hunarga bo'lgan qiziqishlarini oshirish, Vatanga, fanga muhabbat ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: Mustaqil ishlash va fikrlash orqali bilim olishga, xotirani mustahkamlashga, tez fikrlashga o'rgatish, fanga qiziqishini orttirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Milliy va umummadaniy kompetensiyasi: umumbashariy ahamiyatga ega bo'lgan qadriyatlarni (urf-odatlar, marosimlar, milliy-madaniy an'analar va h.k.) bilish, unga hurmat bilan munosabatda bo'lish; o'zgalarning dunyoqarashi, diniy e'tiqodi, milliy va etnik hususiyatlari, an'ana va marosimlarini hurmat qilish; ta'lim muassasida qabul qilingan odob-axloq qidalariga rioya qilish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi: jamiyatda bo'layotgan voqeа, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; ta'lim jarayonida faol ishtirok etish.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamllovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishlash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: Huquq fanidan 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Odam har qanday tirik organizm kabi jonli tabiatning bitta a'zosi, elementidir. Lekin odam tabiatdagi

boshqa mavjudotlardan o'zining ko'plab jihatlari bilan farqlanadi. Inson tabiatdagi eng rivojlangan, ongli mavjudotdir. U xuddi boshqa

jonzotlar kabi tirik tanaga ega. Uning xuddi hayvonlarda bo'lganidek, tabiiy ehtiyojlari, mana shu ehtiyojlarini

qondirishga intilishi chog'ida namoyon bo'ladigan, instinkt deb atalmish sifati bor. Lekin insonning hayvonlar bilan umumiyl jihatlari shu bilan tugaydi. Ya'ni, odam ongli, aqlli mayjudot sifatidagi jihatlarini namoyon qila boshlaydiki, bu jihatlar faqatgina tabiatning odamzot deb atalmish qismining vakili bo'lgan insongagina xosdir.

Har bir alohida odam – bu individ. U ayol yoki erkak, yosh yoki qari, baland yoki past bo'yli, oriq yoki semiz deb tavsifl anadigan umumiyl xususiyatlarga, ovqat, suv, boshpana, kiyim kabi umumiyl ehtiyojlarga, ota-onaga, o'z

uyiga bog'liqlik, sog'inch, muhabbat kabi tuyg'ularda namoyon bo'ladigan hishayajonga ega. Odamning bu jihatlari barcha odamlarga birdek xosdir.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Nima uchun odamlar tug'ilganida bir xil imkoniyat va sifatlarga ega bo'ladilar, lekin ulg'aygan sari bir-biridan farqlana boradilar?

2. Inson o'z oilasida, maktab, oliyohoh yoki ishxonasida qay darajada nufuz, obro'-e'tiborga ega bo'lishi nimalarga bog'liq deb o'ylaysiz?

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish:

1. Odamning uni boshqa tirik mavjudotlardan farqlantirib turuvchi jihatlarini sanab bering.

2. His-hayajon va ehtiyojlar inson hayotida qanday o'rinn tutadi?

3. Inson shaxs sifatida shakllanishiga qanday omillar ta'sir qiladi?

4. Shaxs uchun qadriyatlarning qanday ahamiyati bor?

Sana: “ ” 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Jamiyat.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini orttirish, o‘quvchilarga mustaqillik va huquq tushunchalari haqida ma’lumot berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarni mustaqil ishlashga o‘rgatish, bilimlarini boyitish va yangi bilim berish, ilmiy dunyoqarashlarini shakllantirish, estetik did axloqiy sifatlarini kasb-hunarga bo‘lgan qiziqishlarini oshirish, Vatanga, fanga muhabbat ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: Mustaqil ishslash va fikrlash orqali bilim olishga, xotirani mustahkamlashga, tez fikrlashga o‘rgatish, fanga qiziqishini orttirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini –o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi: shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish; ijtimoiy sohada qabul qilinayotgan mamlakat qonunlaridan xabardor bo‘lib borish; fanga oid bilim, tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish; o‘z hatti-harakatini adekvat baholash, o‘zini nazorat qila bilish, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatlarga ega bo‘lish; fanga oid bilimlarini boshqa fanlardan olgan bilimlari bilan bog‘lay olish;

Matematik savodxonlik, fanva texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi: kundalik faoliyatda turli formula, model, chizma, grafik va diagrammalarni o‘qiy olish va foydalanish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishslash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jahozi: Huquq fanidan 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Siz “jamiyat” so‘zini hayotda ko‘p bora eshitgansiz. Masalan, ko‘pgina firmalarning nomi yoniga “mas’uliyati cheklangan jamiyat” deb yozib qo‘yil gan bo‘ladi. Bunday firmalarni bir necha kishi birgalikda tadbirkorlik faoliyati yuritish maqsadida tashkil qiladi. Ya’ni ular birgalikda faoliyat yuritish maqsadida kichik jamiyat tuzadilar. “Iste’molchilar jamiyat”, “Ko‘zi ojizlar jamiyat”, “Faylasuflar jamiyat” kabi atamalar ham qulog‘ingizga chalingan bo‘lishi ehtimol. Bu jamiytlarga o‘z navbatida iste’molchilar o‘z huquq larini birgalikda himoya qilish maqsadida, ko‘zi ojizlar birgalikda ish lab chiqarish yoki ijodiy faoliyat bilan shug‘ullanish maqsadida, faylasuf olim lar falsafa sohasidagi murakkab savollarga birgalikda javob topish, ham korlikda ilmiy izlanish olib borish maqsadida birlashadilar. Mana shu atalgan jamiyatlarning qay birini olmang muayyan odamlar ja mo asi muayyan maqsadlarni amalga oshirish maqsadida o‘zaro bir lashgan li gini ko‘ramiz. Lekin bu jamiyatlarning har biri tor ma’nodagi jamiyatga mi sol bo‘la oladi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Rasmlarda tasvirlangan odamlarning barchasini jamiyat a’zolari deb atashimiz mumkinmi? Bunda ayrim odamlarning chet el fuqa rovari bo‘lishi mumkinligini ham e’tiborga oling.

2. Rasmlarga qarab, ularda tasvirlangan har bir shaxsni tavsiflаб be rish ga hara kat qiling. Bunda ular orasidagi umumiyliklar va farq larni alohi da ko‘rsating.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish:

1. Ibtidoiy jamoa tuzumi davrida odamlar qanday kun kechirganlar?

2. “Har qanday jamiyat jamoadir” degan fikrni asoslab bering.

3. “Har qanday jamoa ham jamiyat bo‘la olmaydi” degan fikrni asoslab bering.

4. Jamiyat uchun iqtisodiy munosabatlarning qanday ahamiyati bor?

5. O‘zingizning jamiyatdagi rolingizni kuchaytirish uchun kelajakda nimalarga erishishni istar edingiz?

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To'garak rahbari: _____

Mavzu: Davlat.

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limi: o'quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, to'garaka bo'lgan qiziqishini orttirish, o'quvchilarga mustaqillik va huquq tushunchalari haqida ma'lumot berish.

Tarbiyaviy: o'quvchilarni mustaqil ishlashga o'rgatish, bilimlarini boyitish va yangi bilim berish, ilmiy dunyoqarashlarini shakllantirish, estetik did axloqiy sifatlarini kasb-hunarga bo'lgan qiziqishlarini oshirish, Vatanga, fanga muhabbat ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: Mustaqil ishlash va fikrlash orqali bilim olishga, xotirani mustahkamlashga, tez fikrlashga o'rgatish, fanga qiziqishini orttirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborot bilan ishlash kompetensiyasi:

Mayjud axborot manbalaridan foydalana olish;

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

jamiyatda bo'layotgan voqeja, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; ta'lim jarayonida faol ishtirok etish.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishlash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: Huquq fanidan 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o'quv qurollar, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Huquqshunoslik fanida "davlat" va "jamiyat" tushunchalari mavjud. Ammo davlat bilan jamiyat tushunchalari bir xil emas. Davlat jamiyatning shakllangan siyosiy instituti. Jamiyat taraqqiyotining yetuklashgan muayyan davrida paydo bo'lgan. Shunday ekan, jamiyat qanday bo'lsa, davlat ham shunday bo'ladi va aksincha. Jamiyat o'z rivojida qanday bosqichlardan o'tsa, davlat ham shunga mutanosib tarzda o'zgarib, takomillashib boraveradi. Bu qonuniyat. Davlatlarning tashkil topishi bu insoniyatning ibridoiy jamoa tuzumidan sivilizatsiya tomon burilishi edi. Dunyoda birinchi sivilizatsiyalashgan davlatlarning paydo bo'lishi Qadimgi Sharqda miloddan avvalgi IV—III ming yilliklar davriga to'g'ri keladi. Markaziy Osiyo hududida miloddan avvalgi I ming yillikning boshlarida ilk davlat uyushmalari paydo bo'la boshlagan. Jamoa hokimiyati (ibridoiy demokratiya) o'mniga alohida odamlar hoki miyati paydo bo'ldi. Jamiyat boylar va kambag'allar, keyinroq esa boshqa ruvchilar va boshqariluvchilarga bo'lindi. Shunday qilib, boshqaruvchilarning siyosiy hokimiyati sifatida davlat paydo bo'ldi. Bunga qadar insoniyat juda uzoq tarixiy davrni bosib o'tdi. Davlat yuzaga kelgach esa odamlar hayoti butunlay o'zgarib ketdi. Davlat jamiyat rivojining muayyan bosqichida yuzaga kelgan bo'lib, u o'zining shakllanishi va rivojlanishida uzoq va murakkab yo'lni bosib o'tgan. Dastlabki bosqichda davlat boshqaruvi eng avvalo majburlash usuliga asoslangan

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Rasmarda O'zbekiston Respublikasi davlat madhiyasini ijro etayotgan yoshlar, O'zbekiston Respublikasi davlat bayrog'i va gerbi tasvirlangan. Nima sababdan madhiya, bayroq, gerb atamalari oldida davlat so'zi qo'shib ishlatalidi. Bu haqidagi fikringizni sinfdoshlarinigiz bilan o'rtoqlashing.

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish:

1. Davlat va jamiyat tushunchalari qanday umumiy va farqli tomonlarga ega.
2. Jamiyat davlatsiz mavjud bo'la oladimi? Jamiyatsiz davlatchi?
3. Davlatning tashkil topishi insoniyatga nima berdi?

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

75 listdan iborat huquq fanidan 8-9-sinf o‘quvchilarga 68 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 30 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**